

2026-02-16, Enskede

Ert diarie nr: NV-06912-24

Remissinstans

Svenska Djurskyddsföreningen

Sandsborgsvägen 55

122 33 Enskede

08-783 03 68

info@djurskydd.org

Till Naturvårdsverket – Synpunkter på förslag till ändringar av jakttiderna – NV-06912-24

Generella synpunkter på jakt

Svenska Djurskyddsföreningen anser att det övergripande syftet med allmän jakt ska vara att bruka viltet - exempelvis som livsmedel -, reglera populationer för bevarande av viltet och begränsa skador från viltet. All jakt bör utföras med hänsyn till individen, populationen, människan och ekosystemet. Jaktformer som orsakar mindre lidande än andra former ska väljas i första hand.

Tid på dygnet - Jakt under dygnets mörka timmar ökar risken för skadeskjutningar och felskjutningar. Detta kan medföra allvarligt lidande för vilda djur och innebär en fara för tamdjur och människor. När det gäller större rovdjur och klövvilt finns dessutom en ökad risk för trafikolyckor om djur skräms och flyr över järnvägsspår eller vägar. Mot denna bakgrund anser vi att det bör utredas om jakt under dygnets mörka timmar ska vara tillåten för de arter som anges i 9 § första stycket punkterna 1 och 3 jaktförordningen (1987:905). En sådan översyn bör även omfatta övriga arter som får jagas under dygnets mörka timmar.

Rödlistade arter - Allmän jakttid på rödlistade arter som klassificeras som akut hotade (CR), starkt hotade (EN), sårbara (VU) eller nära hotade (NT) inte är acceptabel. Vi anser att hotade och nära hotade arter endast ska få jagas efter beslut om skydds jakt från länsstyrelserna eller Naturvårdsverket. Jakten ska endast beviljas om alternativa förebyggande åtgärder genomförts och inte gett önskad effekt.

Hänsyn till de arter som jagas - Svenska Djurskyddsföreningen anser att all jakt bör ta hänsyn till djurens egenvärde och ska ske på ett sätt som minimerar lidande. Av denna anledning bör jaktformen i första hand vara en jaktform som minimerar risken för potentiellt lidande. Vid jakt och hundträning behöver även hänsyn tas till andra djur i närområdet för att undvika att störa djuren under känsliga biologiska perioder. Sverige har förbundit sig att följa EU:s art- och

habitatdirektiv (92/43/EEG) samt fågeldirektiv (2009/147/EG). Enligt dessa direktiv får jakt inte bedrivas under djurens reproduktionsperioder.

Skydds jakt - Svenska Djurskyddsföreningen anser att skydds jakt, på icke invasiva arter endast ska tillåtas när alternativa, förebyggande åtgärder inte har gett avsedd effekt. Det bör tydligt framgå vilka åtgärder som i första hand ska ha vidtagits innan skydds jakt kan komma i fråga. Omfattningen av uppkomna skador eller riskerna med att avstå från skydds jakt ska dokumenteras och redovisas innan beslut om jakt fattas. Jakt på fåglar som utgör en risk för flygsäkerheten vid flygplatser kan undantas från dessa krav.

Det är av stor vikt att genomförd skydds jakt rapporteras för att möjliggöra uppföljning av berörda populationer samt analys av skydds jaktens effekter i enlighet med artikel 16.2 i Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG). Skydds jakten ska vara riktad och avse de individer som orsakar skada.

Möjligheten till skydds jakt på eget initiativ bör begränsas för att minska risken för negativa effekter på populationerna och för att undvika lidande för viltet vid jakt. Skydds jakt bör i första hand genomföras när ungar inte längre är beroende av föräldradjuret. Om detta inte är möjligt bör ungar avlivas i samband med föräldradjuret.

Svenska Djurskyddsföreningen anser att all skydds jakt ska ske i enlighet med de EU-direktiv som Sverige är bundet av, det vill säga Art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt Fågeldirektivet (2009/147/EG).

Ersättning, exempelvis i form av ekonomisk kompensation, kan i vissa fall utgöra ett alternativ till skydds jakt.

Invasiva arter - Vi anser att främmande och invasiva arter i första hand bör jagas utanför uppfödningstiden, eftersom det annars finns en risk att ungar svälter ihjäl om ett eller båda föräldradjur dödas. Detta riskerar att innebära ett stort och i vissa fall långdraget lidande för ungarna.

Svenska Djurskyddsföreningen anser vidare att anlita professionella jägare är ett lämpligt alternativ vid jakt på invasiva arter. Vi bedömer att detta kan bidra till en mer effektiv jakt, vilket kan minska det totala antalet djur som behöver dödas. Professionell jakt kan minska risken för lidande i samband med själva jakten och minska det totala lidandet genom att färre djur behöver dödas.

2.1 Hund användning (16 § jakt förordningen)

2.1.1 Tillstyrker - Senareläggning av start för hundar som förföljer vildsvin.

2.1.2 Avstyrker - Med hänvisning till att den föreslagna perioden inkräktar på hjortens parnings- och digivningsperiod. Vi anser därför att tiden för löshunds jakt på kronhjort bör kvarstå som idag, det vill säga från 1 oktober till 31 januari.

2.1.3 Avstyrker delvis - Vi anser att fortsatt skydds jakt med hund som tränats för syftet under näringsidkares kontroll kan tillåtas med tillstånd. Privatpersoner riskerar att sakna den kunskap som krävs för att träna och använda hunden på ett sätt som inte orsakar onödigt lidande för de vilda djuren, vilket även kan leda till traumatiska skador på jakthunden.

2.2 Allmän jakt (bilaga 1)

2.2.1 Avstyrker - Björktrast bör inte jagas utifrån försiktighetsprincipen, då nedgångar i populationen har gjort att arten är rödlistad (NT), nära gränsen till sårbar (VU). Nyttan av att bruka arten som livsmedel är starkt begränsad på grund av dess storlek vilket ger ytterligare skäl att inte återintroducera en allmän jakt på arten.

2.2.2 Tillstyrker då **bläsand** är rödlistad som sårbar (VU).

2.2.3 Tillstyrker då **kricka** är rödlistad som sårbar (VU).

2.2.3 Tillstyrker då **gråtrut** är rödlistad som sårbar (VU).

2.2.5 Gräsand - Svenska Djurskyddsföreningen har **inga invändningar** gentemot jakt på vild gräsand.

Vi vill lyfta att vi starkt ifrågasätter etiken i att föda upp och sätta ut vilda gräsänder. Eftersom det redan finns livskraftiga populationer av gräsand i naturen anser vi att denna praxis bör upphöra. Enligt en rapport från SLU:s vetenskapliga råd för djurskydd (2021:4) har bland annat fjäderplockning och kannibalism dokumenterats som allvarliga djurskyddsproblem vid denna typ av uppfödning. Fåglarna riskerar dessutom att ha en ökad benägenhet att drabbas av och sprida smittsamma sjukdomar i naturen. Stora mängder av de utsläppta individerna dör av kyla, svält, undernäring och predation. Vi anser att uppfödning och utsättning av gräsänder bör avvecklas omedelbart.

2.2.6 Knipa och storskrake - Ingen synpunkt.

2.2.7 Snatterand - Ingen synpunkt.

2.2.8 Dalripa och fjällripan - Avstyrker – Förslaget innebär att den allmänna jakttiden i delar av landet förlängs avsevärt under en känslig period. Vi anser att förslaget om förlängd jakttid bör föregås av en utredning för att fastställa att en utökad jakttid inte belastar populationerna för hårt.

Starten av ripjakten bör även förskjutas till den 10 september för att harmonisera med Norge. Att Sverige påbörjar sin ripjakt vid ett tidigare datum än Norge har lett till en jaktturism som belastar populationerna mer än vad som är önskvärt.

2.2.9 Kråka, kaja och skata - Tillstyrker delvis. Svenska Djurskyddsföreningen välkomnar att jakttiderna anpassas för att inte överlappa häcknings-, uppfödningstider och flyttider. Vi **avstyrker dock all jakt på kråka** med hänvisning till att kråka är rödlistad som nära hotad (NT).

Eftersom jakt på dessa arter inte syftar till bruk av viltet utan till predatorjakt i viltvårdande syfte, bör all jakt ske som skyddsjakt. Det finns inget behov av allmän jakttid.

2.2.10 Rådjur - Tillstyrker smyg- och vakjakt på get och kid i februari. Vi anser att **jakten på bock från 1 maj till 15 juni bör tas bort** då den sammanfaller med perioden då bocken upprättar revir. Jakt under denna period riskerar även störa andra djurarter under häckning, parning och föryngringsperiod.

2.2.11 Fälthare- Avstyrker förlängning av jakttiden. Starten av jakttiden bör även förskjutas då den idag riskerar överlappa reproduktionsperioden. En förkortning av jakttiden hindrar inte en ökad jakt i syfte att minska populationen och dess påverkan på skogsharen.

2.3 Tider för jakt på älg (bilaga 2)

2.3.1 Älg - Avstyrker förlängning av jakttiden till och med den 28 februari. Under februari har korna kommit så långt i dräktigheten att vi anser att jakt under denna period är oetisk. Djuren är dessutom sköra mot slutet av vintern och om vi ska värna om och stärka våra stammar bör jakt under denna period undvikas.

Vi anser även att starten av älgjakten bör senareläggas för att inte överlappa brunsten och parningsperioden. Vi **tillstyrker** möjligheten för de föreslagna länen att besluta om uppehåll i eller tidigare avslut av älgjakten med hänsyn till renskötseln och/eller snöförhållandena.

2.4 Jakt för att förebygga skador av vilt (bilaga 4)

2.4.1 Kungsfasan - Svenska Djurskyddsföreningen motsätter sig inte jakt på invasiva arter. Vi anser dock att föräldradjur av invasiva arter, i den mån det är möjligt, inte ska jagas under den period då ungarna är beroende av dem. Detta för att undvika onödigt lidande genom svält, då ungarna inte kan klara sig utan sitt föräldradjur. Alternativt bör ungarna avlivas i samband med jakten på föräldradjuren.

Vi vill tydligt påpeka att ingen uppfödning och/eller utsättning av kungsfasan får ske för att motverka spridningen av denna icke-inhemska art. Gällande etiken kring uppfödning – se gräsand.

2.4.2 Flertalet arter

Kommentarer uppdelat på respektive art

Fälthare - Svenska Djurskyddsföreningen **tillstyrker delvis** – SDF anser inte att jakt på fälthare ska vara tillåten under reproduktionsperioden.

Näbbmus - Ingen synpunkt.

Rödräv - Svenska Djurskyddsföreningen välkomnar att det förtydligas att det är rödräv som skyddsjakt gäller för i förordningen. SDF **avråder starkt från möjligheten till skyddsjakt**

under rödrävens reproduktionsperiod. Denna jakt riskerar att leda till onödigt lidande för valpar och en kraftigt ökad försörjningsbelastning om endast ett föräldradjur kvarstår.

Ringduva - tillstyrker delvis – Svenska Djurskyddsföreningen anser inte att jakt på ringduva ska vara tillåten under reproduktionsperioden.

Ladusvala och talgoxe - Avstryker att dessa arter läggs till listan på skadedjur - Svenska Djurskyddsföreningen anser inte att dessa mindre fågelarter kan räknas som skadedjur. Eventuella behov av skydds jakt som bör prövas och beviljas av länsstyrelserna.

2.4.3 Fasan - Svenska Djurskyddsföreningen motsätter sig inte jakt på invasiva arter. Vi anser dock att föräldradjur av invasiva arter, i den mån det är möjligt, inte ska jagas under den period då ungarna är beroende av dem. Detta för att undvika onödigt lidande genom svält, då ungarna inte kan klara sig utan sitt föräldradjur. Alternativt bör ungarna avlivas i samband med jakten på föräldradjuren.

Vi vill tydligt påpeka att ingen uppfödning och/eller utsättning av fasan får ske, för att motverka spridningen av denna icke-inhemska art. Gällande etiken kring uppfödning – se gräsand.

2.4.4 Hussvala och ladusvala - Avstryker då dessa arter tillkommer Rödlistan 2025. Skydds jakt kan beviljas av länsstyrelserna om sådan skada eller olägenhet uppstår att skydds jakt är motiverat.

Svenska Djurskyddsföreningen **tillstyrker förtydligandet** att bestämmelsen gäller tamdjur och även djurstallar.

2.4.5 - Tillstyrker förtydligandet av **jakt vid flygplats.**

2.4.6 Skogsgås, tundragås (sädgås), bläsgås - Svenska Djurskyddsföreningen **avstryker** skydds jakt på eget initiativ av skogsgås som är rödlistad som sårbar (VU). Eventuell skydds jakt bör beviljas via länsstyrelserna.

Vi har inga invändningar mot förtydliganden om när skydds jakt får utföras. Vi **tillstyrker** att kravet på att det ska vara fem individer tas bort.

2.4.7 Grågås, kanadagås, vitkindad gås, bläsand - Svenska Djurskyddsföreningen **avstryker** skydds jakt på eget initiativ av bläsand som är rödlistad som sårbar (VU). Eventuell skydds jakt bör beviljas via länsstyrelserna.

Vi har inga invändningar mot förtydliganden om när skydds jakt får utföras. Vi **tillstyrker** att kravet på att det ska vara fem individer tas bort.

2.4.8 Ringduva - Tillstyrker att kravet om att det måste vara minst fem ringduvor i flock för att genomföra skydds jakt tas bort.

2.4.9 Fågelbo - Tillstyrker delvis - Vi ser positivt på att etiken kring förflyttning av ägg och fågelungar tas upp. Vi delar uppfattningen om att ägg och fågelungar som flyttas bör avlivas om det finns risk för att ungarna överges och svälter. Hur man ska säkerställa att denna kompetens

finns hos de som i praktiken utför denna form av skydds jakt är oklart. Vi anser att eventuell skydds jakt på arterna bör beviljas av länsstyrelserna om skada eller olägenhet uppstår som gör att skydds jakt är motiverat.

2.4.10 Årskalv av Dov- och Kronhjort - Tillstyrker - Att betesmark och platser där ensilage förvaras läggs till.

2.4.11 Sångsvan - Tillstyrker - Att kravet om att det måste vara minst fem sångsvanar i flock för skydds jakt tas bort.

2.4.12 Vitkindad gås - Svenska Djurskyddsföreningen har ingen synpunkt på att vitkindad gås tillförs listan över arter som får skydds jagas. Dock bör det förtydligas i förslaget vilken typ av skada som motiverar skydds jakt.

2.4.13 Årskalv av älg, stamskada på tall - Svenska Djurskyddsföreningen **avstyrker** förslaget om att införa skydds jakt på eget initiativ av årskalvar som orsakar stamskada på tall mellan den 1 mars och 15 april. Avlivning av älgkalv för att skrämman bort kor från ett område är varken etiskt försvarbart eller ett tillräckligt skäl för sådan jakt. Jakt för att skydda tallskog kan istället genomföras tidigare under jaktsäsongen, innan djuren orsakar skador på träden. Jakt så sent under jaktsäsongen kan dessutom störa andra arter under deras häckning, parning och förnygringsperioder.

2.4.14 Gråhäger - Tillstyrker delvis. Svenska Djurskyddsföreningen tillstyrker att skydds jakt får ske vid fiskodling och utsättningsplatser, men anser att en jakt på upp till 300 meter från platsen är för generöst tilltagen.

För Svenska Djurskyddsföreningen

Lillemor Wodmar,
Ordförande, Leg veterinär

Linda Devine
Sakkunnig, Leg veterinär